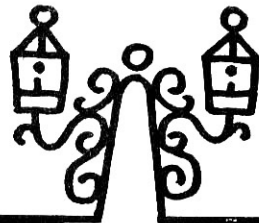

Oululaisuudesta

Aina silloin tällöin olen niin minänä kun nimimerkinäkin joutunut vastaamaan kysymykseen "oululaisuudesta", mitä se on, mitä sen pitäisi olla!

Aina yhtä vaikea kysymys.

Eiväthän oululaiset ole eri rotua kuin muut suomalaiset, eivät edes oma heimonsa. Ei oululaista heimoa ole olemassa, ei edes pohjoispohjalaisia, niin kuin ovat eteläpohjalaiset tai hämäläiset tai savolaiset tai karjalaiset. Ja kainuulaisistakin voi puhua, vaikk' ei heistä Topelius puhunutkaan.

Onko siis olemassa oululaisuutta?

Kyllä vain on! Puhumme raumalaisuudesta, kuopiolaisuudesta, raahelaisuudesta. Voimme puhua myös oululaisuudesta. On kuitenkin hyvin vaikea määrittellä oululaisuutta, vaikka onkin helppo yksioikoisesti todeta, että kaikki Oulun kirjoilla olevat ovat oululaisia ja hyvin monet aikaa sitten poismuuttaneet pitävät itseään edelleen oululaisina.

Kaikki oululaiset eivät kuitenkaan välitä olla oululaisia tai ovat oululaisia vain nimellisesti, asiaa sen kumminkin tiedostamatta, vain omassa pienessä tai suurissa asioissaan pyöriskeleviä. Moni ei ehkä koskaan ole edes ajatellut, että hänen oululaisuutensa, se, että hän on syntynyt täällä, on ehkä monenkin polven oululainen, että se velvoittaisi häntä jo-

honkin — Oulua kohtaan.

Eivät sellaista ole ehkä tulleet ajatelleeksi monet heistäkään, jotka ovat tulleet valinneiksi Oulun tai jotka on kutsuttu tänne tekemään työtään ja ansaitsemaan jokapäiväisen leipänsä. Että oululaisuus johonkin muuhunkin velvoittaisi. . .

Olen avojalkainen oululainen, niitä Sonnisaaren saarelaisia. Se on minulle aina ollut iloinen asia, vaikka en olekaan, omasta mielestäni, tehnyt tästä (sanoisinko) "kärpäsestä härkästä." Eihän se minun ansioni ole, ja avojalkaisena olen vasta ensi polven oululainen. Yhtä vähän olen koskaan halunnut osallistua oululaisten ylenmääräiseen kehumiseen, varsinkaan kun en ole huomannut siihen läheskään aina aihehtakaan.

Jouduin jälleen kerran miettimään näitä ite tyköni, kun olin joutunut pitkään keskusteluun seuraavaan sukupolven kuuluvan aidon oululaisten kanssa. Tämä lasteni ikätoveri puhui Oulun historiasta ja perinteistä ja niiden meille kaikille asettamista velvoitteista niin lämpimästi, että sellaista harvoin kuulee. Samalla saivat kuitenkin kuulla kunniansa repijät ja rakentajat, jotka liian usein ovat yksi ja sama asia ja valitettavan usein tuntuvat olevan yhdet ja samat kuppikunnat.

Eivät säästyneet arvostelulta valitsemamme päättäjtkään paremmin kuin päät-

täjien valitsemat virkamiehkään, noin yleisesti ottaen. Eli puhuttelijani oli katkera moneen suuntaan ja monille siitä, että he eivät ole välittäneet Oulun perinteistä, siitä, mikä tekee — mikä olisi voinut tehdä! — Oulusta OULUN.

Liian monet suunnitelmat on saneltu tai juoniteltu virkamiesten ja päättäjien toimesta ja mitä moninaisimmin lehmäkaupoin tai ajettu läpi vastoin yleistä etua ja valitettavan usein vain rahaa ajatelleiden toimesta. Ja jälleen lupauksin tonteista, nelliöistä, "lukkakaaleista" ja keroksista!

Kovaa puhetta, mutta ei soittajani ainoa ole, joka asiat näin on kokenut.

Tämä mies on syntynyt Oulun Kuusiluodossa ja asunutkin siellä koko ikänsä. Sukujaan hän on karjalainen niin isänsä kuin äitinsäkin puolelta. Perheen piti tulla Ouluun, ja niin poikakin syntyi Oulun kirjoille. Karjalasta ja karjalaisuudesta hän ei paljon tiedä tai ei ole ainakaan kokenut sitä samalla tavalla kuin on kokenut Oulun — ja sen kaiken lisäksi kuusiluotalaisena. Kuusiluotohan on lisäksi ainutkertainen kappale vanhaa Oulua! Ja lukenutkin hän on Oulussa, eihän sitä muuten voisi-kaan tällä tavalla tajuta.

Ei ole ensimmäinen karjalainen, josta on tullut aito oululainen.

Tässä keskustelussa minulle jälleen kerran selvisi, keitä

ovat oululaiset ja mitä on **oululaisuus**. Se on Oulun huomioon ottamista, ei vain tässä ajassa vaan myös menneisyydessä. Ei siinä kysyttyä, kuinka monen polven oululainen olet, oletko täällä syntynyt vai kaukaa muuttanut. Vierailta miltakin tänne on tultu ja oululaistuttu.

Kaikki Oulun elättämät eivät kuitenkaan ole tajunneet, mikä heidän velvollisuutensa olisi ollut eivätkä kaikki päättäjät sitä, että yleinen etu eli Oulun etu, pitkällä tähtäimellä, menee yksityisen edun edelle.

Tästä keskustelusta tuli jälleen mieleen, että meillä täällä Oulussa monien kulttuuriyhdistysten joukossa toimii myös yhdistys nimeltä Oulu-seura r.y. Se on ymmärtääkseni pyrkinyt toimimaan siinä hengessä kuin kunnan kuusiluotalaisemme asiat on ajatellut, mutta valitettavasti joutuu vähän väliä huomaamaan, että Ouluun muualta tulleet luulevat Oulu-seuraa avojalakasten yhdistykseksi. Ei sinne päinäkään! Se on tarkoitettu kaikille eikä vaatimuksena ole edes Oulussa asuminen. Joten mukaan vain, puhelin löytyy puhelinluettelosta! Jäsenmaksu ei ketään kaada.

Oulu-seuraan kuuluu myös Suomen vanhin arkkitehti, vieläpä kunniajäsenenä: kuuluisa **Otto-livari** eli **Mörri Meurman**, helsinkiläinen, jonka sydän jäi Viipuriin. Muistaa silti lämmöllä Oulua ja täyttää lippujuhlapäivänä 4. kesäkuuta — 101 vuotta.